UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

De gradali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

Visual Library

tium ad inſtructionē percipiendā. et ad digne ſacramentum ſuſcipiendum.

Oratio ipa collecta vocat̄. q2 in ipa petita populi colligit. Uel dr̄ ſup̄ ꝓpl̄m collectū orō. Collecte dicunt̄ in nūero impari. vna. tres. q̄nq3. vel ſeptē. q2 diuine pſone ſunt nūero impares. Una repn̄tat fidei vnitatē. Tres myſteriū ſcē trinitatꝭ. Quinq3 vulnera xp̄i quina. Septē ſpiritus ſancti ſeptē dona. Collecta dr̄ extenſis manib9. ſ̄cat q̄ xp̄s extēſus fuit ī ara crucis. in q̄ patrē orabat p̄ crucifixori populo. Dicit̄ in dextera pte altaris ad innuendū q̄ ſpūalia principal̄r et eterna p̄ dexterā ſignata ſunt petēda. Cōcludit̄. Per dn̄m nr̄m. ie. xp̄m. q2 ipe dicit in euāgelio. Quicq̄d petieritis in noīe meo fiet vobis. Per oīa ſecula ſcl̄oꝝ. valet tm̄ ſicut p̄ oīa tp̄a. Amē ſi refert̄ ad orōem: tūc ſonat idē q̄ fiat. Si vero ad finē concluſionis tūc valet tm̄ ſicut. verū eſt.

Secunda pars miſſe dicitur inſtructio.

Dicta in prima pte de populi p̄paratōe. nūc erit dicendū ī hac pte ſecūda de ipi9 populi inſtructōe q̄ incipit ab ep̄l̄a in q̄ populus docet̄ de dei mādatis. Et diuidit̄ in ſex. Primo in miſterialē informationē. de q̄ in ep̄l̄a Sc̄do in penitentialē operationē. d̄ qua agit̄ in grad. Tercio in ſalutarē lametationē. et h̄ in tractu Quarto in exultationē ſpiritualē. et hāc exp̄mit all'a. Quinto in principalē inſtructionē. de q̄ in euāgelio. Sexto in ſpecialē fidei inſtructōē. de qua agit̄ in ſimbolo. Rō p̄miſſoꝝ ſ̄m Innocen. eſt. q2 ep̄l̄a deſignat p̄curſoris officiū. q̄ xp̄m p̄dicando ꝛ moriēdo p̄uenit. Gradale ipius penitentiā ſ̄cat. quā fecit ꝛ alios docuit̄. All'a ſ̄cat gaudium q̄d poſt pactā p̄niam p̄cedit. Poſt iohānis p̄dicationē ſequit̄ xp̄i p̄dicatio in euangelio. et ipius fides cōtinetur clarius in ſimbolo.

De epiſtola.

Oratione finita: dr̄ epiſtola. q̄ ſignificat doctrinā apl̄oꝝ. vel ſ̄cat doctrinā p̄curſoris dn̄i. Et elegāter illā p̄cedit orō q2 Luc̄ x. dicit̄. Rogate dn̄m meſſis vt mittat opa̅rios in meſſem ſuā. Ep̄l̄a dr̄ ab epi. i. ſupra. et ſtolō miſſio. q̄ſi ſupramiſſio vel ſupraerogatio. ſup̄ legē et euāgeliū. q2 ep̄l̄e ſunt declaratōes eoꝝ q̄ dicuntur in euangelijs et lege. Epiſtola p̄cedit euangeliū ſicut lex euangeliū et iohannes xp̄m. Cantat̄ autē in medio chori. ſignificat xp̄m in medio doctoꝝ. Ad orientē. q2 lex et ꝓphetia ad chriſtū ſūt ordinata. Uel q2 populus amplioris indiget intelligentie lumine Sacerdos tacet ſub diacono epiſtolā legente. q2 xp̄s tacuit, iohanni p̄dicante. Legēs eam nō recipit benedictionē. q2 iohannes p̄dicauit ſolo deo inſpirante nō publice eum mittente. Epiſtola nunq3 legit̄ ex quinq3 libris moiſi. q2 in eis tēporalia p̄mittunt̄: Et in ſignū huius ꝓphetia p̄ quā ſignat̄ ſinagoga: terminatur voce deflexa. In nouo teſtamento p̄mittuntur ſpiritualia ideo lectōnes eius finiunt̄ in acuto cum exaltatione vocis. per q̄d deſignat̄ ſtatus eccleſie militantis. Tropologice. epiſtola notat veteris legis obſeruationē et euangeliū noue legis p̄dicationē.

De gradali.

Poſt epiſtolā ſequitur gradale: q̄d alio noīe dicit̄ reſponſoriū: vt notet̄ nos his debere reſpōdere opere: que legunt̄ in lectione. Dicit̄ gradale. q2 in gradibus ſolebat decantari. Et ad deſignandū q̄ verus penitēs: aſcenſiones in corde diſponere debet et ire de virtute in virtutem: quaſi p̄ gradus quoſdā donec videat̄ deus deoꝝ in ſyon. q2 gradale ſpectat ad opera vite actiue. In dieb9 paſcalib9 non dicit̄. q2 dies iſte ſtatū deſignāt celeſtis patrie. vbi nō eſt fletus et penitentia. ſed gaudiū et leticia. Habet verſum. q2 nul

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

lus veram faciet penitentiã. niſi plene ad
deũ cõuertatur. Vocat̃ reſponſoriũ. qꝛ ꝑ
opa debemus rñderi lectõi et p̄dicationi
Seſſio ſacerdotis infra grad. ep̃lam ⁊ al
leluia ſ̃cat ſeſſionẽ xp̄i ꝑ triduũ in medio
doctorum.

De tractu.

Temporibꝫ luctui deputatis adiungit̃
tractus q̃ cõpetit ex hoc. qꝛ tm̄ eſt pon-
dus peccati. ꝙ vix cũ violẽtia tracti ꝑtra
himur ad bonũ. Ideo dicit ſpõſa. trahe
me poſt te qd̕ fit operibꝫ pn̄ie. Tractus
ſ̃cat lamentũ pn̄ie: et repñtat captiuita-
tẽ babilonicã ⁊ p̃ntis vite miſeriã. Dul-
te note multoſ deſignãt labores. Plures
habet verſus. qꝛ ꝑ multa oportet hoĩem
ad pn̄iam trahi anteq̃ꝫ peccatũ deſtrua
tur. Oportet eñ ſuſpẽdi ab actu et volũ
tate peccãdi radices excidere. ↄ̃ſuetudi-
nes peccati delere.

De alleluia.

Diximus ſupra ꝙ ꝑfectus virtutis q̃ in
gradali ſignat̃. ſicut ex ꝑte difficultatis
pn̄ie habet luctũ. ita ex ꝑte guſtus dul-
cedinis virtutis habet iubilũ. Et iđ tp̄e
iocũditatis alleluia cantat̃. qđ ſ̃cat ſpiri-
tualẽ exultationẽ. Vel ſignificat futurũ
gaudiũ qđ penitẽtibꝫ ꝓmittit̃. qꝛ ſcriptũ
eſt. Beati q̃ lugẽt qm̄ ipi ↄ̃ſolabunt̃. Al
leluia eſt cãticũ leticie. et laus ineffabilis
ſignans affectũ inexplicabilẽ ⁊ nulli co-
gnitũ mortali Verſus addit̃. qꝛ opa lau
di debẽt cõiungi. Alleluia repetit̃. qꝛ in
celo duplex ſtola ſperat̃. aĩe ⁊ corp̃is. Tẽ
pore vero paſcali duplicat̃: duplicẽ ſ̃cat
reſurrectionẽ capitis ⁊ mẽbroꝝ. Allelu-
ia interp̃etat̃ laudate dñm. vel laudatio
dñi. Auguſti. dicit. alle. i. ſalua. lu me. ia
dñe. Hieronymus. alle. i. laudes. lu dica
mus. ia dño. Grego: alle pater. lu filius.
ia ſpiritus ſanctus. Item ſic. Al id eſt
altiſſimus. le leuatur. lu lugebãt apoſto
li. ia ſurrexit dominus. Neuma vel loco
eius ſequẽtia. ſignificat gaudiũ vitę eter
ne inexplicabile. Sequentiã chori alter-
natim iubilãt. ſignificat ꝙ iubilus eter-
nus et ineffabilis erit cõmunis homini
bus et angelis. Vel vt notet̃ ↄcordiã cha
ritatis nos habere.

De euangelio ſancto

Euangeliũ ſonat bonum nunciũ factũ
per chriſtum qui cepit facere et docere.
Ipm̄ eſt principalis chriſti inſtructio.
et ſunt ip̄ius dulcia verba. quibus nos
docuit. Diaconus librũ accipit de altari
id eſt chriſto. petit benedictionẽ in ſignũ
ꝙ nullus debet p̄dicare niſi miſſus. Duo
ceroferarij precedunt. qꝛ predicatores de-
bent habere noticiã vtriuſq̃ꝫ teſtamenti
Unus cereus iohannẽ ſignificat bapti-
ſtã. Thurificatio notat deuotionẽ quã
debemus habere in euangelio et oratio
ne. Premittens ſalutat populũ: vt ip̄m
reddat attentũ dicens. Dominus vobiſ-
cum. Legitur aũt cõtra aquilonẽ. id eſt
cõtra diabolũ et infideles. Vel quia per
ip̄m peccatores vocantur ad penitentiã
de terrenis ad celeſtia. Legitur in latere
ſiniſtro. quia iudei verba vite reſpuerũt.
ideo cõuertitur ad gentes per ſiniſtrã ſi-
gnatas. Item legitur in loco eminentio
ri: quia euangelio credentibus celeſtia ꝓ
mittuntur. Et in ſignũ ꝙ ip̄m ſine eru-
beſcentia eſt predicandũ. Dicitur alte.
qꝛ omñes alias excellit doctrinas. qꝛ ſunt
verba a chriſto prolata. Ad euangelium
ſtamus quaſi pugnare parati pro euan-
gelio et fide chriſti. Nudis ſtamus capi
tibus. quia nuda nobis pronunciat̃ ve-
ritas. Et in ſignum ꝙ mens noſtra de-
bet eſſe intenta et voluntaria ad audien-
dum dei verba. Digitis tribus nos ſi-
gnamus: qui ſanctam trinitatẽ ſigni-
ficant. Legens igitur euangeliũ vel au-
diens ſignat frontẽ os et pectus. Fron-
tem quidẽ. quia ibi eſt ſedes verecundie